

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik LIII

2021

1

Warszawa 2021

„Dzieje Najnowsze”
Założone w 1969 r. przez Tadeusza Jędruszcza,
Czesława Madajczyka i Witolda Stankiewicza

KOMITET REDAKCYJNY

Roman Baron, Idesbald Goddeeris, Krzysztof Kawalec, Marek Kornat,
Andrzej Koryn, Krzysztof Kosiński, Claudia Kraft, Piotr Madajczyk,
Wojciech Materski, Jan Molenda, Władimir Niewieźin, Andrzej Nowak,
Małgorzata Ptasińska, Dušan Segeš, Andrzej Suchcitz, Włodzimierz Suleja,
Małgorzata Willaume, Michihiro Yasui

REDAKCJA

Andrzej Chojnowski (członek redakcji), Małgorzata Gmurczyk-Wrońska
(zastępca redaktora naczelnego), Paweł Libera (sekretarz redakcji),
Rafał Stobiecki (członek redakcji), Jacek Tebinka (członek redakcji),
Tadeusz Wolsza (redaktor naczelny)

REDAKTOR WYDAWNICZY

Ewa Bazyl

TŁUMACZENIA STRESZCZEŃ

Grażyna Waluga

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
tel. 22 831 02 61-62, w. 43
e-mail: dn@ihpan.edu.pl
<http://www.dn-ihpan.edu.pl>

Czasopismo recenzowane

p-ISSN 0419-8824
e-ISSN 2451-1323 (wersja pierwotna)

© Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk

Publikacja dotowana ze środków publicznych
Ministerstwa Edukacji i Nauki

Druk i oprawa: Fabryka Druku

Spis treści

STUDIA I ARTYKUŁY

Wojciech Materski – <i>Łotewska droga do niepodległości 1917–1921</i>	5
Katarzyna Sierakowska – <i>Dyskusje o wpływie wojny na emancypację kobiet w prasie kobiecej dwudziestolecia międzywojennego</i>	41
Paweł Jaworski – <i>Działalność Komisji Epidemiologicznej Ligi Narodów w Warszawie 1921–1924</i>	55
Piotr Kołakowski – <i>Z działalności polskiego radiowywiadu na kierunku niemieckim w latach trzydziestych XX w.</i>	77
Rafał Wnuk – <i>Niedokończone scalenie. Próby włączenia Narodowych Sił Zbrojnych do Sił Zbrojnych w Kraju</i>	95
Hubert Kuberski – <i>Walki SS-Sonderregiment Dirlewanger o Wołę a egzekucje zbiorowe ludności cywilnej</i>	137
Rafał Łatka – <i>Kard. Wyszyński i abp Wojtyła w „grze” milenijnej władz Polski „ludowej”</i>	177
Mariusz Wołos – <i>„Niespełniony pisarz, który został historykiem”. Jerzy Wojciech Borejsza (22 sierpnia 1935 – 28 lipca 2019)</i>	197

MATERIAŁY

Albin Głowacki – <i>Jak zginął drugi mąż Wandy Wasilewskiej – Marian Bogatko?</i>	247
Edward Nalepa – <i>Grudzień '70 w świetle meldunków polskich attaché wojskowych z okresu 17–31 grudnia 1970 roku</i>	265

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Marek Białokur – <i>O przeszłości i jej postrzeganiu, czyli kilka refleksji wokół książki Andrzeja Nowaka „O historii nie dla idiotów. Rozmowy i przypadki”</i>	297
Małgorzata Misiak – <i>Losy mało znanej mniejszości</i>	315
Wojciech Polak, Włodzimierz Suleja – <i>Pytania, które nie zostały zadane...</i>	327

IN MEMORIAM

<i>Prof. zw. dr hab. Stanisław Ciesielski (25 IV 1954 – 1 XII 2020). Pożegnanie nie tylko osobiste – Grzegorz Strauchold</i>	341
--	-----